

Geili Keppi

Teema: FW: TTJA infopäeval üles jäänud küsimus - Välisriigi kutsekvalifikatsiooni tunnustamine

From: Geili Keppi

Sent: Wednesday, May 29, 2024 4:44 PM

To: 'Mariko Männa' <Mariko.Manna@ttja.ee>

Subject: RE: TTJA infopäeval üles jäänud küsimus - Välisriigi kutsekvalifikatsiooni tunnustamine

Tere, Mariko!

Tänan täpsustava küsimuse ja informatsiooni eest.

Kõigepealt selgitan, et oluliselt eraelu kahjustavaks teabeks ja isikuandmeteks ei ole näiteks ainult isiku nimi, küll aga on tema eraeluliseks ning kaitsmist vajavaks, teabeks näiteks see, kus ja kui kaua ta koolis käis, milliseid täiendkoolitusi läbis, millised on tema iseloomuomadused, mõnel juhul tervislik seisund, hinnangud tema teadmiste ja võimete tasemele (ka hinded) jne.

Kuigi tegemist on välisriigi diplomite ning muu informatsiooniga, siis tuleb siiski tagada ka nende puhul samaväärne kaitse, nagu ka nende isikute puhul, kes on saanud kutse Eestis. Isikute eraelulist teavet ja juurdepääsupiiranguga teavet tuleb kaitsta, sest vastasel juhul muutuvad inimesed profileeritavaks ning kogumis võib see oluliselt kahjustada eraelu puutumatust (AvTS-i § 35 lg 1 p 12). Lisaks võib teadmine, et kogu eraeluline teave muutub asutusega suheldes avalikuks tekitada hirmu avaliku võimuga suhtlemisel.

Rääkides kutseregistris olevatest andmetest ja selle avalikusest, siis Vabariigi Valitsuse 28.05.2009 määrusega nr 79 kehtestatud kutseregistri põhimääruse (<https://www.riigiteataja.ee/akt/129072016015>) § 8 lg 1 sätestab kutsetunnistuste (sh osakutsetunnistuste) kohta registrisse kantavate andmete koosseisu. Registrisse kantavate andmete hulka kuuluvad ka isiku ees- ja perekonnanimi ning isikukood, selle puudumisel sünniaeg (§ 8 lg 1 p 1). Kutseregistri põhimääruse § 15 lg 1 kohaselt on registrisse kantud andmed avalikud. Paragrahvi 6 punktides 4 ja 41, §-s 8 ja § 9 lõike 1 punktis 4 nimetatud isikuandmed on avalikud nende kehtivuse ajal. Seega kehtiva regulatsiooni kohaselt on kutseregistri põhimääruse § 8 lg 1 p 1 alusel kutseregistrisse kantavad isiku ees- ja perekonnanimi ning isikukood/sünniaeg avalikud andmed.

Küll aga ei ole kutseregistrist leitavad kutsetunnistused ise ja nende koopiad. See, et kutse andmise käigus esitatud ja koostatud dokumendid sisaldavad ka Eesti seaduste mõttes piiranguga andmeid tuleneb juba kutseseaduse § 12 lg-st 1 p 8, mille kohaselt tagab kutse andja kutse andmise käigus saadud avaldamisele mittekuuluva teabe kaitstuse.

Ka Riigikohus on asjas nr 3-17-458 sedastanud, et tulenevalt AvTS § 35 lg 1 p 12 kohustab tunnistama asutusesiseseks teabeks (ja seega keelama dokumendile juurdepääsu) teabe, mis sisaldab isikuandmeid, kui sellisele teabele juurdepääsu võimaldamine kahjustaks oluliselt andmesubjekti eraelu puutumatust. Antud kohtuasjas soovis isik saada dokumenti, millest nähtuks prokuröri keeleoskus ja -tase. Kohus selgitas ka antud kaasuses, et eesti keele oskuse tunnistuselt ei nähtu üksnes asjaolu, et prokurör oskab eesti keelt nõutaval tasemel, vaid suure tõenäosusega ka keeleoskuse tase, eesti keele õppimise aeg ja haridusasutus, kus prokurör õppis. Viimase põhjal on võimalik kindlaks teha eesti keele õppimise kõrval ka seda, kas isik omandas põhi-, kesk- või kõrghariduse eesti või võõrkeeles, millises riigis või linnas ta õppis ning sageli ka muude õppeainete omandamise koht ja aeg, kui eesti keele õpe toimus mõnes koolis muu õppe kõrval. Sellised andmed võivad iseloomustada isiku etnilist päritolu, varasemat elukohta ja muud teavet tema kohta.

Seetõttu leidis kohus, et selliste isikuandmete avaldamiseks (keeletunnistus) ei ole alust ja isiku isikuandmete kaitse on kaalukam kui kolmanda isiku huvi saada kolmanda isiku keeleoskust tõendav tunnistus. Seega, isegi et avalikel teenistujatel on suurem talumiskohustus seoses sellega, milliseid andmeid nende ametikoha ja hariduse kohta avaldatakse, siis ka neil inimestel on õigus enda eraelu puutumatusele. Praegusel juhul pole tegemist aga isegi avalike teenistujatega.

Teie saadetud näidistel on lisaks näha ka isikute passidest pildid, koopiad diplomitest, CV-d ja veel muud informatsiooni. See andmekooseis on palju suurem ja tundlikum, kui see mille avalikustamine on lubatud näiteks kutseregistri põhimääruse kohaselt. Taoliste andmekooseisude avaldamine kujutab endast inspeksiooni hinnangul olulist eraelu puutumatust. See, kui isik annab/esitab asutusele oma isikuandmeid selleks, et asutusel oleks võimalik täita talle seadusega pandud ülesandeid, ei tähenda see seda, et asutusel oleks õigus neid jagada läbi dokumendiregistri piiramatule hulgale isikutele.

Loodan, et vastusest on abi.

Parimate soovidega

Geili Keppi

Jurist

geili.keppi@aki.ee

+ 372 6274141

ERAELU KAITSE JA RIIGI LÄBIPAISTVUSE EEST

Tatari 39 | 10134 Tallinn | Eesti

[LinkedIn](#) | [Youtube](#)

